

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

GARBUZENKO Larysa – Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Art Education of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests improvement of professional training of future fine art specialists.

HERASHCHENKO Bohdan – Lecturer of the Art Education Department of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University.

Scientific interests training of future fine arts specialists, academic drawing.

TKACHENKO Roman – Lecturer of the Art Education Department of Volodymyr Vynnychenko Central Ukrainian State University, postgraduate student at the Department of Art History and Theory at Kharkiv State Academy of Design and Arts.

Scientific interests professional training of future art specialists, drawing, graphics.

Стаття надійшла до редакції 16.03.2025 р.

Стаття прийнята до друку 28.03.2025 р.

УДК 796.015.132

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-218-335-340

ГОНЧАРЕНКО Володимир –

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри олімпійського та професійного спорту

Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7606-2182>

e-mail: honcharenkovladimir50@gmail.com

ПАВЛОВ Роман –

викладач кафедри олімпійського та професійного спорту Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-5382-9541>

e-mail: roman.pavlov.rpg@gmail.com

СПАКОВА Дар'я –

викладач кафедри олімпійського та професійного спорту Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-8523-6547>

e-mail: dasha.aleksa1993@gmail.com

ЯНОВИЧ Ірина –

Майстер спорту України, викладач кафедри олімпійського та професійного спорту Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2538-5360>

e-mail: yanovich3741@gmail.com

ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТРЕНЕРСЬКОЇ ПРАКТИКИ У СФЕРІ СПОРТУ ВИЩИХ ДОСЯГНЕНЬ

У статті розкрито зміст багатокомпонентної структури спортивної підготовки як одного з основних факторів досягнення високих спортивних результатів у сучасному спорті. Метою статті є теоретичне обґрунтування та узагальнення основ багатокомпонентної структури спортивної підготовки як засобу досягнення високих результатів у спорті, з акцентом на інтеграцію її складових та пошук ефективних шляхів удосконалення тренувального процесу з урахуванням сучасних наукових і технологічних підходів. У дослідженні обґрунтовано, що ефективне поєднання фізичної, технічної, тактичної, психологічної та теоретичної складових дозволяє забезпечити всебічний розвиток спортсмена та підвищити результативність його змагальної діяльності. Здійснено системний аналіз сучасних наукових підходів до організації багаторічної підготовки, з урахуванням класичних концепцій та новітніх досліджень із застосуванням цифрових технологій у спорті. Особливу увагу приділено принципам періодизації тренувального процесу, індивідуалізації навантажень, інтеграції психолого-педагогічного супроводу в тренерську практику. Представлено порівняльну характеристику вітчизняного та зарубіжного досвіду підготовки спортсменів, виявлено ефективні методичні підходи до оптимізації тренувального процесу на етапах попередньої, базової та спеціалізованої підготовки. Висвітлено практичні орієнтири для тренерів щодо реалізації багатокомпонентної моделі підготовки, з урахуванням особливостей конкретного виду спорту, вікових і функціональних характеристик спортсменів. Отримані результати можуть бути використані в освітній і тренерській практиці, під час проєктування індивідуальних програм спортивного вдосконалення, а також у системі підвищення кваліфікації фахівців фізичної культури і спорту. Подальші наукові дослідження у сфері спортивної підготовки доцільно зосередити на вивченні ефективності інтегрованих програм, що поєднують елементи фізичної, техніко-тактичної, психологічної та теоретичної підготовки в єдиному цілісному тренувальному циклі; порівняльному аналізі міжнародного досвіду, особливо в контексті підготовки елітних спортсменів у провідних спортивних системах світу.

Ключові слова: спортивна підготовка, тренувальний процес, фізична підготовленість, техніко-тактична підготовка, психологічна підготовка, періодизація, спортивне вдосконалення, інновації у спорті.

HONCHARENKO Volodymyr –

PhD in Physical Education and Sport, Professor,
Professor of the Department of Olympic and Professional Sport of
State Institution «Taras Shevchenko Luhansk National University»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7606-2182>
e-mail: honcharenkovladimir50@gmail.com

PAVLOV Roman –

Lecturer of the Department of Olympic and Professional Sport of
State Institution «Taras Shevchenko Luhansk National University»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-5382-9541>
e-mail: roman.pavlov.rpg@gmail.com

SIPAKOVA Daria –

Lecturer of the Department of Olympic and Professional Sport of
State Institution «Taras Shevchenko Luhansk National University»
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-8523-6547>
e-mail: dasha.aleksa1993@gmail.com

YANOVYCH Iryna –

Master of Sport of Ukraine, Lecturer of the Department
of Olympic and Professional Sport of
State Institution «Taras Shevchenko Luhansk National University»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2538-5360>
e-mail: yanovich3741@gmail.com

EDUCATIONAL AND PEDAGOGICAL FOUNDATIONS FOR THE IMPLEMENTATION OF COACHING PRACTICE IN HIGH-PERFORMANCE SPORTS

The article reveals the essence of the multicomponent structure of sports training as one of the key factors in achieving high athletic performance in modern sports. The aim of the article is to theoretically substantiate and generalize the foundations of the multicomponent structure of sports training as a means of achieving high athletic performance, with an emphasis on the integration of its components and the search for effective ways to improve the training process, taking into account modern scientific and technological approaches. It is substantiated that the effective integration of physical, technical, tactical, psychological, and theoretical components ensures comprehensive athlete development and enhances competitive efficiency. A systematic analysis of current scientific approaches to long-term athlete development is presented, including classical concepts and recent studies involving the use of digital technologies in sports. Particular attention is paid to the principles of training periodization, the individualization of workloads, and the integration of psychological and pedagogical support into coaching practice. The paper provides a comparative overview of national and international models of sports training, identifying effective methodological approaches to optimizing the training process at different stages of athletic development: preliminary, basic, and specialized. Practical guidelines are outlined for coaches on how to implement a multicomponent training model, taking into account the specifics of the sport, as well as the athlete's age and functional characteristics. The obtained results may be applied in educational and coaching practices, in designing personalized programs for athletic improvement, and in professional development systems for specialists in physical education and sports. Further scientific research in the field of sports training should be focused on studying the effectiveness of integrated programs that combine elements of physical, technical-tactical, psychological and theoretical training in a single holistic training cycle; comparative analysis of international experience, especially in the context of training elite athletes in the world's leading sports systems.

Key words: sports training, training process, physical fitness, technical and tactical preparation, psychological preparation, periodization, athletic development, sport innovations.

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Сучасний спорт перебуває в постійному динамічному розвитку, що зумовлює зростання вимог до системи підготовки спортсменів. Досягнення високих результатів на міжнародній арені можливе лише за умови науково обґрунтованої, комплексної й систематичної підготовки, яка охоплює всі аспекти розвитку особистості спортсмена. Традиційні підходи до тренувального процесу потребують перегляду з урахуванням новітніх досягнень науки, інноваційних технологій, цифрових інструментів моніторингу навантаження, а також індивідуалізації тренувальних програм [4].

Актуальність дослідження зумовлена потребою в осмисленні та впровадженні багатокомпонентної структури спортивної підготовки, яка б забезпечувала не лише фізичну досконалість, але й технічну, тактичну, психологічну та теоретичну підготовленість спортсмена. Врахування усіх складових дозволяє побудувати гармонійний, ефективний та довготривалий тренувальний процес,

спрямований на досягнення стабільно високих результатів.

Особливої ваги набуває проблема раціонального поєднання окремих компонентів підготовки відповідно до етапу спортивного вдосконалення, виду спорту, індивідуальних особливостей спортсмена. Недостатня інтеграція цих компонентів або їхнє переважання один над одним може призводити до функціонального дисбалансу, травматизму чи стагнації результатів. Таким чином, формування науково-обґрунтованої багатокомпонентної моделі підготовки є ключовим завданням сучасної спортивної науки та практики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика побудови ефективної системи спортивної підготовки широко висвітлюється у вітчизняній та зарубіжній науковій літературі. Класичні концепції багаторічної підготовки спортсменів були закладені у працях таких науковців, як Л. П. Матвеев, який сформулював принципи періодизації тренувального процесу і В. Н. Платонов, який детально розробив модель

багатокомпонентної структури спортивної підготовки. Їхні дослідження стали фундаментальними для побудови системи спортивного вдосконалення в різних видах спорту [7].

Значну увагу сучасні дослідники приділяють співвідношенню фізичної, технічної, тактичної та психологічної підготовки. Так, у роботах T. Bompa & C. Buzzichelli (2018) наголошується на важливості інтеграції компонентів підготовки через індивідуалізацію тренувальних програм. Автори підкреслюють необхідність адаптації навантажень до біоенергетичних і психофізіологічних особливостей спортсмена [9].

Українські дослідники, зокрема О. О. Жданович (2020), Л. М. Кузьомко (2018), М. І. Пітин (2023) та ін. розглядають особливості застосування компонентів спортивної підготовки в контексті підготовки молоді, аналізуючи педагогічні підходи до формування спеціальної витривалості, координаційних здібностей, техніко-тактичних навичок у спортсменів різного віку [2; 3; 5]. У працях В. В. Гейтенка (2020) простежується зв'язок між ефективністю тренувального процесу та рівнем сформованості функціональних резервів організму спортсменів [1].

Окрему увагу сучасна наука приділяє цифровізації підготовки: використанню трекерів, сенсорів, програмного забезпечення для збору біомеханічних та фізіологічних даних. У дослідженнях Н. Meeusen (2013), J. Baker (2021) та ін. йдеться про те, що сучасні технології дозволяють точніше дозувати навантаження, виявляти ознаки перетренованості, контролювати адаптаційні зміни та оптимізувати тренувальний процес [8; 13].

Разом з тим, незважаючи на велику кількість праць, відсутнє єдине уніфіковане бачення моделі спортивної підготовки, яка б враховувала усі компоненти в контексті їх взаємозалежності, адаптованості до виду спорту й індивідуального профілю спортсмена. Це й зумовлює необхідність подальших теоретичних і прикладних досліджень у цьому напрямі.

Метою статті є теоретичне обґрунтування та узагальнення основ багатокомпонентної структури спортивної підготовки як засобу досягнення високих результатів у спорті, з акцентом на інтеграцію її складових та пошук ефективних шляхів удосконалення тренувального процесу з урахуванням сучасних наукових і технологічних підходів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Спортивна підготовка – це багатовимірна система, що передбачає цілеспрямований розвиток фізичних, технічних, тактичних, психологічних та теоретичних якостей спортсмена. Кожен із компонентів виконує специфічну функцію, але в реальному тренувальному процесі вони перебувають у постійному взаємозв'язку. Порушення балансу між ними може призвести до функціональної дезадаптації або неефективного використання ресурсів організму [7; 10].

Фізична підготовка розглядається як базовий компонент, що забезпечує загальний і спеціальний розвиток морфо-функціональних якостей, необ-

хідних для обраного виду спорту. До її головних завдань входить розвиток витривалості, сили, швидкості, гнучкості, координації. Залежно від етапу багаторічної підготовки змінюється акцент на ті чи інші якості, їх комбінацію та засоби тренування. Вітчизняні вчені В. В. Гейтенко (2020), М. І. Пітин (2023), Х. Р. Хіменес (2018) та ін. підкреслюють важливість поетапного формування фізичної досконалості та дотримання принципів навантаження і відновлення [1; 5; 7].

Технічна підготовка полягає у формуванні раціональних рухових навичок, характерних для конкретного виду спорту. Тактична – у розвитку здатності до прийняття рішень в умовах змагання, організації дій відповідно до ситуації. Ці аспекти є взаємозалежними: якісне технічне виконання неефективне без правильного тактичного рішення, і навпаки. T. Bompa & C. Buzzichelli (2018) зазначають, що поєднання технічної та тактичної підготовки має відбуватися на основі моделювання ігрових чи змагальних ситуацій, із залученням відеоаналізу, сенсорних тренажерів та ігрових симуляцій [9].

Рівень психічної стабільності спортсмена, його здатність до концентрації, саморегуляції, емоційного контролю визначає ефективність реалізації всіх інших компонентів підготовки. У сучасному спорті дедалі більше застосовують методики когнітивного тренінгу, візуалізації, ментального коучингу, що демонструють високу ефективність (Hanin, 2000; Weinberg & Gould, 2019). Особливої ваги набуває тренування стресостійкості, реакцій на невдачі, збереження мотивації [12; 14].

Теоретична підготовка – формування свідомого підходу до тренування. Цей компонент охоплює знання з анатомії, фізіології, біомеханіки, гігієни, спортивної дієтології, правил змагань, стратегії тренування тощо. Теоретична підготовка сприяє підвищенню свідомості спортсмена, формує навички самоаналізу й корекції поведінки у тренувальних і змагальних умовах. Як зазначає М. І. Пітин (2023), сформована система базових і допоміжних знань є основою професійного росту спортсмена й умовою успішної взаємодії з тренером [5].

Тренувальний процес базується на класичних принципах: систематичності, поступовості, варіативності, індивідуалізації, спеціалізації. Його структура включає макроцикли (річний план), мезоцикли (2-6 тижнів) і мікроцикли (тижневі плани), що дозволяє ефективно керувати навантаженням і відновленням. Періодизація залишається актуальною, але доповнюється сучасними підходами нелінійної періодизації [11].

Цифрові технології, біоінженерні рішення, аналітика великих даних (Big Data), відеоаналіз рухів, VR-тренажери – усе це відкриває нові горизонти у сфері спортивної підготовки. В дослідженнях J. Baker (2021) та інших доведено, що поєднання традиційних та цифрових засобів дозволяє точніше контролювати індивідуальні навантаження, мінімізувати травматизм та підвищити адаптаційний потенціал [8].

Засоби фізичної культури і спорту володіють потенціалом для комплексного вирішення завдань сучасної загальної підготовки спортсменів на основі узагальнення практичного досвіду тренера. Водночас, цього ресурсу недостатньо для повноцінного розв'язання концептуальних питань, пов'язаних із підготовкою висококваліфікованих спортсменів. Варто зазначити, що результативність тренерської діяльності значною мірою зумовлена рівнем поінформованості фахівця щодо структури та змісту професійної діяльності, а також його здатністю орієнтуватися на сучасні технологічні рішення, що сприяють підвищенню ефективності роботи. Організація професійної діяльності тренера тісно пов'язана з системністю, структурованістю, а також кількісними та якісними характеристиками реалізації тренувального процесу, спрямованого як на досягнення спортивних результатів, так і на реалізацію завдань фізичного виховання загалом [4].

У межах теми дослідження було проаналізовано базові принципи тренерської практики в умовах високих спортивних досягнень (табл. 1).

Таблиця 1
Базові принципи тренерської практики в умовах високих спортивних досягнень

Принцип	Пояснення
Комплексний підхід	Забезпечуйте розвиток усіх компонентів підготовки: фізичної, технічної, тактичної, психологічної та теоретичної.
Індивідуалізація	Враховуйте вік, стать, рівень підготовленості та психофізіологічні особливості спортсмена.
Періодизація тренувань	Будуйте тренувальний процес за чіткими фазами: підготовчий, змагальний, перехідний.
Психологічна підтримка	Використовуйте методи розвитку волевих якостей, емоційної стійкості, концентрації уваги.
Теоретична обізнаність	Формуйте у спортсмена розуміння тренувальних процесів, їх цілей і засобів.
Використання технологій	Застосовуйте сучасні цифрові засоби для моніторингу навантажень і контролю стану організму.
Вивчення зарубіжного досвіду	Адапуйте ефективні моделі підготовки з міжнародної практики до локальних умов.
Міждисциплінарна взаємодія	Працюйте спільно з медичними, психологічними та науковими фахівцями.
Позитивне тренувальне середовище	Створюйте баланс між вимогливістю, мотивацією, підтримкою та повагою.
Безперервне професійне зростання	Постійно оновлюйте знання через участь у курсах, конференціях, самоосвіту.

Сформовано авторами

Засоби фізичної культури і спорту мають значний потенціал у вирішенні широкого спектра завдань, пов'язаних із загальною підготовкою спортсменів, зокрема на основі систематизації практичного досвіду тренерів. Проте для вирішення концептуальних проблем, що стосуються формування висококваліфікованого спортсмена, такого ресурсу недостатньо.

Ефективність тренерської діяльності значною мірою визначається обізнаністю спеціаліста зі структурою, змістом і методологічними аспектами професійної підготовки, а також його здатністю впроваджувати сучасні технологічні інструменти, які підвищують якість і результативність навчально-тренувального процесу. Раціональна організація тренерської діяльності передбачає її системність, впорядкованість і наявність чітких кількісних та якісних характеристик, що забезпечують ефективну підготовку спортсменів до досягнення спортивних результатів і вирішення завдань фізичного виховання в цілому [5] (табл. 2).

Таблиця 2
Практичні рекомендації для тренерів

№	Рекомендація	Суть рекомендації / Пояснення
1	Комплексний підхід	Розвивайте всі компоненти підготовки: фізичну, технічну, тактичну, психологічну та теоретичну.
2	Індивідуалізація	Ураховуйте вік, стать, рівень підготовки, особливості організму спортсмена.
3	Періодизація	Будуйте тренувальний процес за фазами: підготовчий, змагальний, перехідний періоди.
4	Психологічна підготовка	Впроваджуйте методики візуалізації, контролю дихання, саморегуляції, розвитку впевненості.
5	Теоретична підготовка	Формуйте свідоме ставлення спортсмена до процесу підготовки та самонавчання.
6	Цифрові технології	Застосовуйте гаджети, сенсори, мобільні додатки для контролю за станом спортсмена.
7	Міжнародний досвід	Вивчайте зарубіжні моделі, адаптуючи їх до українських реалій.
8	Міждисциплінарна взаємодія	Співпрацюйте з лікарями, психологами, фізреабілітологами та науковцями.
9	Позитивна атмосфера	Створюйте баланс між дисципліною, довірою та психологічною підтримкою.
10	Постійне навчання	Вдосконалюйте свої знання, беручи участь у конференціях, семінарах, читаючи наукову літературу.

Сформовано авторами

Висновки та перспективи подальших розвідок напрямку. Багатокomпонентна структура спортивної підготовки є ключовою умовою досягнення високих результатів у спорті, оскільки забезпечує всебічний розвиток спортсмена як у фізичному, так і в технічному, тактичному, психологічному та інтелектуальному аспектах. Ефективність підготовки залежить від збалансованого поєднання всіх її компонентів, дотримання принципів тренувального процесу та адаптації методик до індивідуальних особливостей спортсмена й специфіки виду спорту.

Важливою умовою результативності є структурованість тренувального процесу, що передбачає використання періодизації, варіативних навантажень, обґрунтованих методів контролю і корекції підготовки. Успішна спортивна підготовка сьогодні неможлива без впровадження

Medicine. *Medicine & Science in Sports & Exercise*. 45(1). 186–205. <https://doi.org/10.1249/MSS.0b013e318279a10a> [in English]

14. Weinberg, R. S., & Gould, D. (2019). *Foundations of sport and exercise psychology* (7th ed.). Human Kinetic. 664 s. [in English]

15. Shynkarova, O. & Semyvolos, L. (2023). The role of the coach in equestrian sport. *Grail of Science*. Міжнародний науковий журнал. 2023. № 30. Pp. 378-381. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.04.08.2023.062> [in English]

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ГОНЧАРЕНКО Володимир – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, професор, професор кафедри олімпійського та професійного спорту Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Наукові інтереси: освітньо-педагогічні основи реалізації тренерської практики у сфері спорту вищих досягнень.

ПАВЛОВ Роман – викладач кафедри олімпійського та професійного спорту Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Наукові інтереси: освітньо-педагогічні основи реалізації тренерської практики у сфері спорту вищих досягнень.

СПАКОВА Дар'я – викладач кафедри олімпійського та професійного спорту Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Наукові інтереси: освітньо-педагогічні основи реалізації тренерської практики у сфері спорту вищих досягнень.

ЯНОВИЧ Ірина – Майстер спорту України, викладач кафедри олімпійського та професійного спорту

Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Наукові інтереси: освітньо-педагогічні основи реалізації тренерської практики у сфері спорту вищих досягнень.

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

HONCHARENKO Volodymyr – PhD in Physical Education and Sport, Professor, Professor of the Department of Olympic and Professional Sport of State Institution «Taras Shevchenko Luhansk National University».

Scientific interests: educational and pedagogical foundations for the implementation of coaching practice in high-performance sports.

PAVLOV Roman – Lecturer of the Department of Olympic and Professional Sport of State Institution «Taras Shevchenko Luhansk National University».

Scientific interests: educational and pedagogical foundations for the implementation of coaching practice in high-performance sports.

SIPAKOVA Daria – Lecturer of the Department of Olympic and Professional Sport of State Institution «Taras Shevchenko Luhansk National University».

Scientific interests: educational and pedagogical foundations for the implementation of coaching practice in high-performance sports.

YANOVYCH Iryna – Master of Sport of Ukraine, Lecturer of the Department of Olympic and Professional Sport of State Institution «Taras Shevchenko Luhansk National University».

Scientific interests: educational and pedagogical foundations for the implementation of coaching practice in high-performance sports.

Стаття надійшла до редакції 17.03.2025 р.

Стаття прийнята до друку 28.03.2025 р.

УДК 37.036:373.5: 377]:78 (477)

DOI: 10.36550/2415-7988-2025-1-218-340-346

КОЛЧЕНКО Ірина –

кандидат педагогічних наук, докторантка

Центральноукраїнського державного університету

імені Володимира Винниченка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0006-0621-2794>

e-mail: irynakolchenko2@gmail.com

ПРО ДЕЯКІ РЕГІОНАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ СЕРЕДНІХ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ МУЗИЧНИХ ШКІЛ-ІНТЕРНАТІВ В УКРАЇНІ

Дослідження розвитку мережі середніх спеціалізованих музичних шкіл-інтернатів в Україні є надзвичайно актуальним у контексті наукового осмислення проблеми історичної еволюції спеціалізованої мистецької освіти.

У статті досліджуються особливості становлення та функціонування середніх спеціалізованих музичних шкіл-інтернатів в Україні акцентом на регіональні аспекти. Розкрито історичні передумови виникнення середніх спеціалізованих музичних шкіл-інтернатів у контексті культурної політики, окреслено законодавчо-нормативну базу, яка регулювала діяльність таких закладів. Проведено порівняльний аналіз розвитку середніх спеціалізованих музичних шкіл-інтернатів у різних регіонах України – західному, центральному, східному, південному – з урахуванням локальних освітніх традицій, рівня інфраструктури та взаємодії з вищими мистецькими інституціями. Увагу приділено типології спеціалізацій, навчальним програмам, педагогічному складу та особливостям конкурсного відбору. На основі аналітичних даних висвітлено масштаби розвитку мережі середніх спеціалізованих музичних шкіл-інтернатів, географічне охоплення, деякі кількісні показники, а також внесок випускників у формування національної музичної культури. У статті висвітлено виклики, що стояли перед початковою та середньою спеціалізованою музичною освітою, зокрема кадрові та фінансові проблеми, ідеологічні обмеження та роль громадськості у її підтримці. Отримані результати дозволяють сформулювати типові регіональні моделі розвитку середніх спеціалізованих музичних шкіл-інтернатів та підкреслити їхню роль у розбудові системи спеціалізованої музичної освіти та формуванні культурної ідентичності України.

Подальші наукові розвідки передбачають як подальше заглиблення регіонального аспекту, так і порівняльний аналіз цього рівня музичної освіти із становленням системи початкової спеціалізованої мистецької освіти в Україні.

Ключові слова: середня спеціалізована музична освіта, середня спеціалізована музична школа-інтернат, культурна політика, регіональна модель, спеціалізована музична освіта в Україні, дитяча музична школа, обдаровані діти, музичні спеціалізації.